

werd nu ten grondslag gelegd aan dit besluit. Is dat nu een goede m.e.r.-ontwikkeling? Ik denk het wel. Door het oorspronkelijke MER op dit onderdeel te actualiseren en aan te vullen (een streekplan-MER is globaler in vergelijking tot een bestemmingsplan-MER) komt alle essentiële m.e.r.-informatie wel op tafel. Door inspraak en door toetsing door de Commissie voor de m.e.r. wordt aan alle m.e.r.-waarborgen voldaan. Niemand wordt tekort gedaan en de initiatiefnemer kan toch sneller zijn project weer op de rails krijgen. Ik denk dat de Afdeling de m.e.r.-praktijk met deze uitspraak een hele goede dienst heeft bewezen. Ongetwijfeld zal in sommige gevallen de wetsgeschiedenis heel belangrijk – en misschien van doorslaggevend belang – zijn. Door in dat bezwaar niet mee te gaan, biedt de Afdeling de m.e.r.-praktijk mogelijkheid om flexibeler om te gaan met de m.e.r.-procedure, zonder dat daarbij belangen in de knel komen.

Pieters

lijk te maken ten noordoosten en ten zuidwesten van de kern Teteringen. De bestreden besluiten zijn volgens appellanten genomen in strijd met het recht nu voorafgaand aan de vaststelling van de plannen geen milieueffectrapport (MER) is gemaakt. In dit verband stellen zij dat de plannen deel uit maken van één VINEX-locatie en gezamenlijk het eerste ruimtelijke plan vormen dat voorziet in de bouw van 2.000 of meer woningen in een aaneengesloten gebied buiten de bebouwde kom. De plangebieden van de drie plannen grenzen niet aan elkaar. De plangebieden maken deel uit van één woningbouwproject en behoren blijkens de toelichting en het Structuurplan Breda Noordoost – Teteringen tot de VINEX-locatie Breda Noordoost – Teteringen, waar op grond van de bijbehorende taakstelling 3.000 woningen dienen te worden gebouwd. De plangebieden liggen alle aansluitend aan de relatief kleinschalige, uit ongeveer 2.200 woningen bestaande kern Teteringen. Gelet op het vorenstaande stelt de Afdeling vast dat de plannen onderdeel uitmaken van een woningbouwproject voor een aaneengesloten gebied in de zin van het Besluit m.e.r. 1994 dat voorziet in de mogelijke bouw van 2.000 of meer woningen. Voor het antwoord op de vraag welk plan het ruimtelijke plan is dat als eerste in de mogelijke bouw voorziet en derhalve het m.e.r.-plichtige besluit is, is naar het oordeel van de Afdeling de geografische samenhang van de plannen doorslaggevend. Hoe deze samenhang in de tijd tot stand is gekomen, dan wel zichtbaar wordt is niet bepalend. De verplichting tot het opstellen van een MER is derhalve niet zozeer verbonden aan één bepaald plan dat op een zeker moment in de tijd tot stand is gekomen, als wel aan het samenhangende geheel van plannen dat als één plan dient te worden aangemerkt. De Afdeling stelt vast dat in het voorliggende geval niet aan de m.e.r.-plicht is voldaan.

110

M.e.r.-plicht voor VINEX-locatie – Teteringen

Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State
9 juni 2004, nr. 200303896/1, 200303897/1 en 200303898/1
(dr. Dolman, mrs. Lauwaars en Hennekens)
Noot Pieters

M.e.r.-plicht. Woningbouw. Aaneengesloten gebied. Geografische samenhang.

[Wm art. 7.2 lid 1 en art. 7.27 lid 1; Besluit m.e.r. 1994, zoals gewijzigd in 1999; art. 2, lid 1; Bijlage bij het Besluit m.e.r. onderdeel C categorie 11.1]

Bij besluit van 26 september 2002 heeft de gemeenteraad van Breda de bestemmingsplannen "Om de Haenen", "Nieuwe Dorpsrand en Waterakkers" en "De Woonakker" vastgesteld. Het college van gedeputeerde staten van Noord-Brabant heeft op 22 april 2003 beslist over de goedkeuring van deze bestemmingsplannen. Met de plannen wordt beoogd de aanleg van die nieuwe woonwijken van in totaal ongeveer 2.000 woningen moge-

Uitspraak in de gedingen tussen:

1. [appellanten sub 1], te Teteringen
2. Bewonersgroep Donker Groen, te Teteringen (hierna: Donker Groen),
3. de vereniging "Teteringen Verstikt", te Teteringen (hierna: Teteringen Verstikt),
4. [appellanten sub 4], te Teteringen
5. [appellanten sub 5], te Teteringen
6. de stichting "Stichting Dorpsraad Teteringen", te Teteringen, (hierna: de Dorpsraad)
7. [appellanten sub 7], te Teteringen
8. de besloten vennootschap met beperkte

aansprakelijkheid “Beheer Breda B.V.”, en anderen, te Teteringen (hierna: Beheer Breda B.V. e.a.), appellanten, en
het college van gedeputeerde staten van Noord-Brabant, verweerder.

1. Procesverloop

Bij besluit van 26 september 2002 heeft de gemeenteraad van Breda, op voorstel van het college van burgemeester en wethouders, vastgesteld de bestemmingsplannen “Om de Haenen”, “Nieuwe Dorpsrand en Waterakkers” en “De Woonakker”. Verweerder heeft bij zijn besluiten van 22 april 2003, respectievelijk nr. 864390, nr. 864434, en nr. 864437 beslist over de goedkeuring van deze bestemmingsplannen. Tegen één of meer van deze besluiten hebben appellanten beroep ingesteld. Verweerder heeft geen verweerschrift ingediend. De Stichting Advisering Bestuursrechtspraak voor Milieu en Ruimtelijke Ordening heeft een deskundigenbericht uitgebracht, gedateerd 9 januari 2004 (hierna: het deskundigenbericht). Partijen zijn in de gelegenheid gesteld daarop te reageren. Na afloop van het vooronderzoek is een nader stuk ontvangen van Teteringen Verstikt. Dit is aan de andere partijen toegezonden. De Afdeling heeft de zaak ter zitting behandeld op 19 maart 2004, (...; red.)

2. Overwegingen

2.1. Aan de orde zijn geschillen inzake besluiten omtrent de goedkeuring van bestemmingsplannen. Ingevolge artikel 28, tweede lid, van de Wet op de Ruimtelijke Ordening in samenhang met artikel 10:27 van de Algemene wet bestuursrecht rust op verweerder de taak om – in voorkomend geval mede op basis van de ingebrachte bedenkingen – te bezien of de plannen niet in strijd zijn met een goede ruimtelijke ordening. Daarbij dient hij rekening te houden met de aan de gemeenteraad toekomende vrijheid om bestemmingen aan te wijzen en voorschriften te geven die de raad uit een oogpunt van een goede ruimtelijke ordening nodig acht. Daarnaast heeft verweerder er op toe te zien dat de plannen en de totstandkoming daarvan niet in strijd zijn met het recht. De Afdeling kan slechts tot vernietiging van de besluiten omtrent goedkeuring van de plannen

overgaan, indien moet worden geoordeeld dat verweerder de aan hem toekomende beoordelmarges heeft overschreden, dan wel dat hij het recht anderszins onjuist heeft toegepast.

2.2. Met de plannen wordt beoogd de aanleg van drie nieuwe woonwijken van in totaal ongeveer 2.000 woningen mogelijk te maken ten noordoosten en ten zuidwesten van de kern Teteringen. Appellanten stellen dat verweerder ten onrechte goedkeuring aan de plannen heeft verleend.

Bezwaren ten aanzien van milieu-effectrapportage

2.3. [appellanten sub 1], Teteringen Verstikt, [appellanten sub 4], [appellanten sub 5], de Dorpsraad, [appellanten sub 7], en Beheer Breda B.V. e.a. voeren aan dat de bestreden besluiten zijn genomen in strijd met het recht nu voorafgaand aan de vaststelling van de plannen geen Milieu-effect Rapport (hierna: MER) is gemaakt. In dit verband stellen zij dat de plannen deel uitmaken van één VINEX-locatie en gezamenlijk het eerste ruimtelijke plan vormen dat voorziet in de bouw van 2.000 of meer woningen in een aaneengesloten gebied buiten de bebouwde kom.

2.3.1. Ingevolge artikel 7.2, eerste lid, van de Wet milieubeheer (hierna: de wet) worden bij algemene maatregel van bestuur de activiteiten aangewezen, die belangrijke nadelige gevolgen kunnen hebben voor het milieu. Daarbij worden een of meer besluiten van bestuursorganen ter zake van die activiteiten aangewezen, bij de voorbereiding waarvan een MER moet worden gemaakt. Ingevolge artikel 2, eerste lid, van het Besluit milieu-effectrapportage 1994, zoals gewijzigd bij besluit van 7 mei 1999, Stb. 1999, 224, (hierna: het Besluit m.e.r. 1994) worden als activiteiten als bedoeld in artikel 7.2, eerste lid, van de wet aangewezen de activiteiten die behoren tot een categorie die in onderdeel C van de bijlage is omschreven. In onderdeel C van de bijlage is – voorzover hier van belang – in categorie 11.1 bepaald dat een MER moet worden gemaakt in het kader van het ruimtelijke plan dat als eerste in de mogelijke bouw van 2.000 of meer woningen in een aaneengesloten gebied buiten de bebouwde kom voorziet.

2.3.2. De plannen hebben betrekking op buiten de bebouwde kom gelegen gronden. Niet in geschil is dat elk plan afzonderlijk niet voor-

ziet in de mogelijke bouw van 2.000 of meer woningen. Uit de toelichting bij de plannen volgt dat de plannen in samenhang bezien wel voorzien in de mogelijke bouw van 2.000 of meer woningen. Voorzover appellanten betogen dat de in de plannen mogelijk gemaakte woningbouw betrekking heeft op een aaneengesloten gebied in de zin van categorie 11.1 van onderdeel C van de bijlage bij het Besluit m.e.r. 1994, overweegt de Afdeling als volgt. Uit een overzichtskaart die bij het deskundigenbericht is gevoegd, blijkt dat de plangebieden van de plannen "Om de Haenen" en "De Woonaker" aan elkaar grenzen. Tussen deze plangebieden en het plangebied van het plan "Nieuwe Dorpsrand en Waterakkers" ligt de bestaande kern Teteringen. De kortste afstand tussen het laatstgenoemde plangebied en de plangebieden van de twee eerdergenoemde plannen bedraagt blijkens het deskundigenbericht ongeveer 600 meter. De plangebieden van de drie plannen grenzen derhalve niet aan elkaar. Dit feit op zichzelf brengt naar het oordeel van de Afdeling evenwel niet zonder meer met zich dat de in de plannen mogelijk gemaakte woningbouw geen betrekking heeft op een aaneengesloten gebied in de zin van het Besluit m.e.r. 1994. Uit de Nota van Toelichting bij de wijziging van het Besluit milieueffectrapportage 1994 (Stb. 1999, 224) volgt dat met de zinsnede "in een aaneengesloten gebied" bedoeld is aan te geven dat bij de beoordeling of voor een woningbouwproject voor een dergelijk gebied, dat de gestelde drempelwaarde overschrijdt een MER moet worden gemaakt, de deelprojecten waar dit woningbouwproject uit bestaat niet afzonderlijk maar in samenhang met elkaar moeten worden bezien. Gelet op het doel waartoe deze zinsnede in het Besluit m.e.r. 1994 is opgenomen, kan naar het oordeel van de Afdeling onder omstandigheden ook voldaan zijn aan het daarin gestelde vereiste indien plangebieden die deel uitmaken van één woningbouwproject niet direct aansluiten maar een zodanige geografische samenhang vormen dat de milieu-effecten van dit project worden gebundeld en elkaar versterken. Zodanige omstandigheden zijn in het voorliggende geval aanwezig. De plangebieden maken deel uit van één woningbouwproject en behoren blijkens de toelichtingen en het Structuurplan Breda Noordoost – Teteringen tot de VINEX-locatie Breda Noordoost – Teteringen, waar op

grond van de bijbehorende taakstelling 3.000 woningen dienen te worden gebouwd. De plangebieden liggen alle aansluitend aan de relatief kleinschalige, uit ongeveer 2.200 woningen bestaande kern Teteringen. Door de plannen wordt de kern Teteringen wat betreft oppervlakte en aantal inwoners ongeveer verdubbeld. Uit de stukken en het verhandelde ter zitting is bovendien gebleken dat de bestaande voorzieningen, zoals winkels, scholen en sportvelden, in de kern Teteringen in aantal en omvang moeten worden uitgebreid. Daar komt nog bij dat de in de plangebieden aan te leggen woonwijken voor het verkeer geheel worden ontsloten op de Oosterhoutseweg, waardoor de verkeerseffecten van de plannen worden geconcentreerd op deze bestaande hoofdontsluitingsweg van de kern Teteringen en bovendien cumulatie optreedt met het bestaande verkeer op deze weg. Gelet op het vorenstaande stelt de Afdeling vast dat de plannen onderdeel uitmaken van een woningbouwproject voor een aaneengesloten gebied in de zin van het Besluit m.e.r. 1994 dat voorziet in de mogelijke bouw van 2.000 of meer woningen. Voor het antwoord op de vraag welk plan het ruimtelijke plan is dat als eerste in de mogelijke bouw voorziet en derhalve het m.e.r.-plichtige besluit is, is naar het oordeel van de Afdeling de geografische samenhang van de plannen doorslaggevend. Hoe deze samenhang in de tijd tot stand is gekomen, dan wel zichtbaar wordt is niet bepalend. De verplichting tot het opstellen van een MER is derhalve niet zozeer verbonden aan één bepaald plan dat op zeker moment in de tijd tot stand is gekomen, als wel aan het samenhangende geheel van plannen dat als één plan dient te worden aangemerkt. De Afdeling stelt vast dat in het voorliggende geval niet aan de m.e.r.-plicht is voldaan. Nu ten onrechte is nagelaten dit MER op te stellen voorafgaande aan het besluit tot verlening van vrijstelling op grond van artikel 19 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening voor de bouw van 279 woningen, dient dit MER alsnog mede betrekking te hebben op het gebied waar op grond van de vrijstelling deze 279 woningen reeds zijn gerealiseerd, aangezien ook dit gebied deel uitmaakt van de geografisch samenhangende plannen. Nu de plannen zijn vastgesteld in strijd met het bepaalde in artikel 7.27, eerste lid, van de wet, heeft verweerder door aan de plannen niettemin goedkeuring te verlenen gehandeld in

strijd met artikel 10:27 van de Algemene wet bestuursrecht.

Bezwaren ten aanzien van de ontsluiting van de plangebieden

2.4. [appellanten sub 1], Teteringen Verstikt, de Dorpsraad,[appellanten sub 7], en Beheer Breda B.V. e.a. voeren voorts aan dat ontsluiting van de woonwijken op de Oosterhoutseweg tot onaanvaardbare verkeersoverlast zal leiden op deze weg en op de aansluitende Noordelijke Rondweg en A27.

2.4.1. De gemeenteraad heeft overwogen dat de in het Structuurplan Breda Noordoost – Teteringen voorgestelde maatregelen tot vermindering van het doorgaande verkeer op de Oosterhoutseweg, voldoende zijn om de effecten van de nieuwe woningen op de verkeerssituatie op deze weg te compenseren. Voorts is in de planvoorschriften uitdrukkelijk bepaald dat niet eerder tot uitwerking van de bestemming “Woondoeleinden nader uit te werken” mag worden overgegaan dan nadat de effecten van de te nemen en genomen maatregelen afdoende zijn gebleken.

2.4.2. Verweerder acht de plannen op dit onderdeel niet in strijd met een goede ruimtelijke ordening en heeft daaraan goedkeuring verleend. Hij heeft daartoe overwogen dat de plannen voor het overgrote deel bestaan uit woonbestemmingen die nader uitgewerkt dienen te worden. Daarbij kent hij gewicht toe aan het feit dat in de uitwerkingsregels is bepaald dat niet mag worden uitgewerkt dan nadat afdoende is gebleken via berekeningen dat de te nemen verkeersmaatregelen het gewenste effect zullen sorteren op het doorgaande verkeer en de toevoeging van verkeer vanwege het uitbreidingsgebied niet zal leiden tot een onaanvaardbare toename van het verkeer op de Oosterhoutseweg.

2.4.3. Uit de stukken blijkt dat de Oosterhoutseweg de voornaamste doorgaande weg in de kern Teteringen is. Deze weg verbindt Breda en Oosterhout met elkaar en heeft in het zuiden een directe aansluiting op de Noordelijke Rondweg van Breda en in het noorden een indirecte aansluiting op de autosnelweg A27. Uit de stukken, waaronder het deskundigenbericht, blijkt dat de Oosterhoutseweg in de bestaande situatie zwaar is belast en dat in de spitsuren filevorming optreedt die zich ook uitstrekt tot de aansluitende wegen. De ontsluiting

van de woonwijken vindt in de voorliggende plannen plaats op de Oosterhoutseweg, zodat de hoeveelheid verkeer op deze weg als gevolg van de plannen verder zal toenemen. Blijkens de stukken heeft de gemeenteraad dit reeds in het kader van het Structuurplan Breda Noordoost – Teteringen onderkend en heeft hij overwogen dat de Oosterhoutseweg zijn functie van ontsluitingsweg slechts kan blijven vervullen indien het doorgaande verkeer (ongeveer 10.000 motorvoertuigen per etmaal) wordt teruggedrongen. In de toelichtingen bij de plannen is vermeld dat daartoe zowel op de Oosterhoutseweg als op de alternatieve route via de A27 maatregelen zullen worden genomen. Bovendien zal het gebruik van het openbaar vervoer worden gestimuleerd doordat de Oosterhoutseweg deel zal gaan uitmaken van het tracé van de aan te leggen Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV)-verbinding tussen Breda en Oosterhout.

2.4.4. De maatregelen die vereist zijn om het doorgaande verkeer in Teteringen terug te dringen zullen voor het grootste deel buiten de plangebieden moeten worden getroffen. Deze maatregelen worden in de toelichtingen bij de plannen niet nader geconcretiseerd. Niet inzichtelijk is gemaakt of de afwikkeling van het extra verkeer vanwege de te bouwen woonwijken op een voldoende adequate wijze kan worden verzekerd. Vermeld is slechts dat de maatregelen ertoe zullen moeten leiden dat de Oosterhoutseweg onaantrekkelijk en de alternatieve route via de A27 aantrekkelijk wordt voor doorgaand verkeer. Ten tijde van de vaststelling en goedkeuring van de plannen was de planvorming met betrekking tot de reconstructie van de Oosterhoutseweg nog niet afgerond, zodat de aan deze weg te treffen maatregelen alsmede de van deze maatregelen te verwachten resultaten nog grotendeels onzeker waren. Ter zitting is gebleken dat de gemeenteraad niet uitsluit dat, indien dit nodig mocht blijken, de Oosterhoutseweg tussen Teteringen en Oosterhout geheel wordt afgesloten en deze weg zijn functie voor doorgaand verkeer verliest. Eventuele maatregelen met betrekking tot de A27 vallen buiten het bereik van de bevoegdheid van het gemeentebestuur van Breda en zullen moeten worden getroffen door het Rijk. Uit het deskundigenbericht blijkt dat vanwege het Rijk een aantal verkennende studies zijn verricht maar dat er geen concrete plannen bestaan met

betrekking tot het gedeelte van de A27 tussen Breda en Oosterhout. Voorts blijkt uit de stukken dat het terugdringen van het doorgaande verkeer in Teteringen door dit verkeer van de A27 gebruik te laten maken, ertoe zal leiden dat aan de bestaande verkeersstroom op de A27 ongeveer 10.000 motorvoertuigen per etmaal zullen worden toegevoegd. Uit de stukken blijkt niet dat dit gevolg van de plannen in het kader van de voorbereiding van de plannen is onderzocht. In zijn besluiten betreft verweerder dit aspect evenmin in zijn beoordeling van de plannen en beperkt hij zich tot de mogelijke verkeersoverlast op de Oosterhoutseweg. Daarmee miskent verweerder evenwel dat in gevallen als het voorliggende waarin de ruimtelijke gevolgen van de plannen zich uitstrekken tot buiten de plangebieden, hij gehouden is om bij zijn beoordeling of deze plannen in strijd zijn met een goede ruimtelijke ordening, ook deze ruimtelijke gevolgen te betrekken. Gelet op het vorenstaande zijn de bestreden besluiten in zoverre genomen in strijd met de bij het voorbereiden van een besluit te betrachten zorgvuldigheid en derhalve in strijd met het bepaalde in artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht.

Voorzover verweerder zijn besluiten tot goedkeuring van de plannen doet steunen op het feit dat aan het grootste deel van de gronden in de plangebieden de bestemming "Woondoel-einden nader uit te werken - UW -" is toegekend, overweegt de Afdeling het volgende. In het bij deze bestemming behorende artikel 9, tweede lid, aanhef en onder zes, van de voorschriften is, voorzover hier van belang, bepaald dat deze bestemming door het college van burgemeester en wethouders niet mag worden uitgewerkt dan nadat afdoende uit berekeningen is gebleken dat de te nemen verkeersmaatregelen voor de Oosterhoutseweg het gewenste effect zullen sorteren op het doorgaande verkeer, zodat de toevoeging van verkeer vanwege het uitbreidingsgebied niet zal leiden tot een onaanvaardbare toename van het verkeer op de Oosterhoutseweg. Ingevolge het bepaalde in artikel 11, eerste lid, van de Wet op de Ruimtelijke Ordening kan bij een bestemmingsplan worden bepaald dat, tenzij de gemeenteraad zich daarbij een van deze bevoegdheden heeft voorbehouden, het college van burgemeester en wethouders volgens bij het plan te geven regelen het plan moet uitwerken of binnen bij het

plan te bepalen grenzen het plan kan wijzigen. Uit artikel 11, eerste lid, van de Wet op de Ruimtelijke Ordening vloeit voort dat de in het plan gegeven plicht tot uitwerking onvoorwaardelijk moet zijn geformuleerd en niet afhankelijk mag zijn gesteld van onzekere gebeurtenissen.

De bovenbedoelde uitwerkingsregeling die in artikel 9 van de planvoorschriften is opgenomen voldoet niet aan deze uit artikel 11, eerste lid, van de Wet op de Ruimtelijke Ordening voortvloeiende eis, nu de plicht tot uitwerking van de bestemming voorwaardelijk is geformuleerd en afhankelijk is gesteld van onzekere gebeurtenissen. Door aan artikel 9 van de planvoorschriften en de gronden met de bestemming "Woondoel-einden nader uit te werken - UW -" niettemin goedkeuring te verlenen heeft verweerder dan ook gehandeld in strijd met artikel 11, eerste lid, van de Wet op de Ruimtelijke Ordening in samenhang met artikel 10:27 van de Algemene wet bestuursrecht.

2.5. Gelet op hetgeen hiervoor is overwogen zijn de beroepen gegrond en dienen de bestreden besluiten te worden vernietigd. Uit het vorenstaande volgt dat er omtrent de goedkeuring van de plannen reeds maar één te nemen besluit mogelijk is, zodat de Afdeling aanleiding ziet om, met toepassing van artikel 8:72, vierde lid, van de Algemene wet bestuursrecht, goedkeuring te onthouden aan de plannen. Gelet hierop behoeft hetgeen appellanten voor het overige hebben aangevoerd tegen de besluiten van verweerder geen bespreking.

2.6. Verweerder dient op na te melden wijze te worden veroordeeld in de proceskosten van [appellanten sub 1], [appellanten sub 4], [appellanten sub 5], [appellanten sub 7] en Beheer Breda B.V. e.a.. Ten aanzien van Donker Groen, Teteringen Verstikt en de Dorpsraad is niet gebleken van proceskosten die voor vergoeding in aanmerking komen.

3. Beslissing

De Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State

Recht doende in naam der Koningin:

- I. verklaart de beroepen gegrond;
- II. vernietigt de besluiten van het college van gedeputeerde staten van Noord-Brabant van 22 april 2003, nrs. 864390, 864434, en 864437;
- III. onthoudt goedkeuring aan de bestemmingsplannen

”Om de Haenen”, “Nieuwe Dorpsrand en Waterakkers” en “De Woonakker”;
IV. bepaalt dat deze uitspraak in de plaats treedt van de vernietigde besluiten;

NOOT

In deze uitspraak van de Afdeling wordt met betrekking tot het m.e.r.-vraagstuk goed duidelijk gemaakt dat in geval van woningbouwplannen het begrip ‘aaneengesloten’ in kolom twee van de categorieomschrijving niet letterlijk moet worden genomen. Uit deze uitspraak blijkt dat de drie woningbouwplannen in feitelijke zin niet geheel aaneengesloten zijn. Eén woonwijk ligt op ongeveer 600 meter van de twee andere woonwijken, voor wat betreft de kortste afstand. Toch meent de Afdeling dat deze drie bestemmingsplannen gezamenlijk wel m.e.r.-plichtig zijn, omdat de plannen deel uitmaken van een woningbouwproject voor een aaneengesloten gebied in de zin van het Besluit m.e.r. 1994, zoals gewijzigd in 1999, dat voorziet in de mogelijke bouw van 2.000 of meer woningen. De Afdeling vindt dat de geografische samenhang van de plannen doorslaggevend is en ik ben het daar helemaal mee eens. Hier is heel duidelijk sprake van één woningbouwontwikkeling op basis van één woningbouwprogramma, ook al is het project verdeeld over 3 bestemmingsplannen en ook al ligt één woonwijk op een kleine afstand van de andere twee woonwijken. Een dergelijke grote ruimtelijke ingreep rechtvaardigt, omdat de m.e.r.-drempels worden overschreden, de inzet van het zware m.e.r.-instrument. Zou de Afdeling een andere conclusie hebben getrokken, dan zou een bonus gezet zijn op een (onbedoelde) vorm van salamatactiek. En dat kan natuurlijk niet.

Met dit probleem worstelen vele VINEX-gemeenten, maar door deze heldere uitspraak is nu duidelijk dat verschillende bestemmingsplannen die geografische samenhang vertonen voor een m.e.r.-plicht in aanmerking kunnen komen, mits de activiteiten onder een m.e.r.-categorie zijn te brengen.

Pieters

Europa

111

Kwartelkoning – Oostenrijk

Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen, Tweede Kamer
29 januari 2004, zaaknr. C-209/02
(mrs. Timmermans, Gulmann, Cunha Rodrigues, Puissochet en Colneric)
Noot Douma

Speciale beschermingszone. Instandhouding natuurlijke habitats. Kwartelkoning. Uitbreiding golfterrein. Niet-nakoming. Implementeren richtlijn. Significante gevolgen.

[Habitatrichtlijn 92/43 art. 6 en 7; Vogelrichtlijn 79/409 art. 4]

Oostenrijkse autoriteiten verleenden goedkeuring voor uitbreiding van een golfterrein met twee nieuwe banen in een onder de Vogelrichtlijn als speciale beschermingszone aangewezen gebied. Die richtlijn is gekoppeld aan de Habitatrichtlijn, waarin allereerst aan de lidstaten wordt opgedragen ervoor te zorgen dat er in deze zones geen significante verslechtingen en verstoringen optreden (art. 6 lid 2) en dat er voor projecten die significante gevolgen kunnen hebben voor een dergelijk gebied alleen goedkeuring mag worden verleend indien er zekerheid is verkregen dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zullen worden aangetast (art. 6 lid 3). Deskundigenrapporten wezen uit dat de Oostenrijkse autoriteiten er niet van hadden mogen uitgaan dat de in de zone levende kwartelkoningpopulatie niet significant zou worden verstoord. De goedkeuring is dus in strijd met Habitatrichtlijn art. 6 lid 3 verleend.

Arrest

1. Bij verzoekschrift, neergelegd ter griffie van het Hof op 4 juni 2002, heeft de Commissie van de Europese Gemeenschappen krachtens artikel 226 EG beroep ingesteld strekkende tot vaststelling dat de Republiek Oostenrijk, door een project tot uitbreiding van een golfterrein in de gemeente Wörschach in de deelstaat Stiermarken goed te keuren, ondanks negatieve conclusies van de beoordeling van de gevolgen